

TÜBİTAK

**TEKNOLOJİ VE YENİLİK DESTEK
PROGRAMLARI BAŞKANLIĞI (TEYDEB)
YENİLİK DESTEK PROGRAMI**

1707 Siparişe Dayalı Ar-Ge Projeleri için KOBİ Destekleme Çağrısı 2021-2

1707 Sipariş Ar-Ge 2021-2

Bu çağrı duyurusu, Yenilik Destek Programı Uygulama Esasları Yönergesi çerçevesinde yapılmaktadır. Çağrıda belirtilmeyen hususlar için Yenilik Destek Programı Uygulama Esasları Yönergesi ve ilgili diğer TÜBİTAK mevzuatı hükümleri geçerli olacaktır.

1. Çağrı Kodu

1707 Sipariş Ar-Ge 2021-2

2. Çağrı Başlığı

1707 Siparişe Dayalı Ar-Ge Projeleri için KOBİ Destekleme Çağrısı 2021-2

3. Ön Bilgi ve Çağrı Gerekçesi

Ülkemizdeki sanayi kuruluşlarının büyük çoğunluğunu KOBİ'ler oluşturmaktadır. Dolayısıyla, KOBİ'lerin Ar-Ge ile geliştireceği ve potansiyel müşterisi hazır olan yenilikçi ürünlerin/süreçlerin, bir Müşteri Kuruluş eşliğinde ortaya çıkarılacağı ortaklı projelerin desteklenmesi; hem işbirliklerini artıracak hem de Ar-Ge destekleri için ayrılan kamu kaynaklarının daha etkin kullanımını sağlayabilecektir. Bu süreç ülkemizin sürdürülebilir kalkınması açısından da önemlidir.

4. Çağrı Hedefleri

Müşteri gereksinimlerini karşılayan çözüm önerilerinin, KOBİ'ler tarafından Ar-Ge yolu ile ticarileşebilir çıktılara dönüştürülmesi hedeflenmektedir.

Proje çıktısının Müşteri Kuruluş ve/veya Tedarikçi Kuruluş tarafından ticarileştirileceği; Ar-Ge çalışmalarının Tedarikçi Kuruluş tarafından gerçekleştirildiği; Müşteri Kuruluşun, Tedarikçi Kuruluşun Ar-Ge maliyetlerine katkı sağladığı; hızla ürüne dönüşebilecek ve yüksek ticarileşme potansiyeline sahip Ar-Ge projeleri desteklenecektir.

5. Beklenen Etki

Projelerin finansman riskinin paylaşılması ile birlikte sanayi kuruluşları arasında işbirliklerinin artması ve Ar-Ge çıktılarının ticari ürünlere dönüşmesi beklenmektedir. Söz konusu işbirlikleri proje yönetiminde görece daha deneyimli olan kuruluşların deneyimini KOBİ'lere aktarmasına imkân tanıyacaktır. Bu yolla büyük firmalar, kurumsal ataletleri nedeniyle zorlandıkları projeleri, daha hızlı hareket edebilen KOBİ'lere yönlendirebilecektir. Ayrıca çağrının, ikincil (spin-off) firmalar doğmasını özendirceği düşünülmektedir. Sonuç olarak çağrının ulusal yenilik sisteminin daha iyi işlemesine katkı sağlaması beklenmektedir.

6. Çağrı Kapsamı

Bu çağrıda konu ve sektör sınırlaması yoktur. Tüm sektörlerden ve tüm teknoloji alanlarından, ticarileşme potansiyeli yüksek olan Ar-Ge projeleri desteklenebilecektir. Proje önerilerinde pazar araştırması ve teknik yapılabilirlik incelemesinin de sunulması gerekmektedir.

Çağrıya Tedarikçi Kuruluşun yapacağı çalışmaları kapsayan bir Ar-Ge projesi sunulacaktır. Tedarikçi Kuruluş, Ar-Ge çalışmalarını yürüterek ürünü (veya süreci) geliştirecektir. Müşteri Kuruluş, projenin hedeflendiği şekilde yürütüldüğünü takip edecektir.

6.1. Çağrı'ya özgü tanımlar aşağıda verilmiştir. Burada geçmeyen tanımlar için Yenilik Destek Programı Uygulama Esasları Yönergesindeki tanımlar geçerli olacaktır.

6.1.1. İşbirliği sözleşmesi: Müşteri ve Tedarikçi Kuruluş/Kuruluşlar arasında imzalanan, proje başvurusu ekinde TÜBİTAK'a sunulan; projenin tarifi, tarafların sorumlulukları, fikri hakların paylaşımı ve hukuki uyuşmazlıkların çözümü gibi konularda, bu Uygulama Esasları ve bağlı mevzuatta düzenlenmeyen hususlara ilişkin hükümleri belirleyen sözleşmeyi,

- 6.1.2. GYK: Grup Yürütme Kurulunu,
- 6.1.3. Müşteri Kurulu: Ar-Ge'ye dayalı çözüme ihtiyacı olan, bu ihtiyacının karşılanması amacıyla Tedarikçi Kuruluşla işbirliği sözleşmesini imzalayan, sektörüne ve ölçeğine bakılmaksızın, Türkiye'de yerleşik sermaye şirketlerini,
- 6.1.4. Kabul edilen bütçe: Projede önerilen bütçenin değerlendirilmesi neticesinde destek kapsamına alınan toplam tutarı,
- 6.1.5. Kabul edilen harcama tutarı: Dönem raporunun değerlendirilmesi neticesinde kabul edilen harcama ve gider kalemlerine ilişkin toplam tutarı,
- 6.1.6. Proje süresi: Ürün/süreç geliştirme ve Ticarileşme aşamalarının toplam süresini,
- 6.1.7. Tedarikçi Kurulu: Müşteri Kurulu ile işbirliği anlaşması yapan ve proje kapsamında Ar-Ge çalışmalarında yer alan Türkiye'de yerleşik KOBİ ölçeğinde sermaye şirketini ya da şirketlerini,
- 6.1.8. Ticarileşme aşaması: Proje sonuçlarının uygulamaya geçirilmesinin ve ticarileşme sürecinin takibi amacıyla kullanılan süreyi,
- 6.1.9. Ticarileşme Planı: Ürün/süreç geliştirme aşamasının son döneminde sunulan ve proje çıktısının ticarileşmesi için yapılmış ve yapılacak çalışmalara dair açıklamaları ve planları içeren belgeyi,
- 6.1.10. Ticarileşme aşaması izleyicisi: Projenin ticarileşme aşamasındaki gelişimini incelemek üzere, ihtiyaç duyulması halinde TÜBİTAK tarafından görevlendirilen uzman kişiyi,
- 6.1.11. Ticarileşmeden sorumlu kuruluş: Proje ortaklarının başvuru aşamasında belirleyeceği ve projenin ticarileşme aşamasının ana sorumlusu olan kuruluşu,
- 6.1.12. Ekonomik Fizibilite Raporu: Proje önerisinin ekinde verilen ve proje çıktısının teknik fizibilitesini, pazar araştırmasını, katma değer, verimlilik ve rekabet gücü açısından beklenen etkisini, üretim, satış ve pazarlama stratejilerini, varsa ilave yatırım planını, yıllara göre satış hedeflerini ve karlılık projeksiyonu gibi bilgileri içeren dokümanı,
- 6.1.13. Ürün/süreç geliştirme aşaması: Tedarikçi Kuruluşun Ar-Ge çalışmaları yürüterek proje çıktısını geliştirdiği ve bu kapsamdaki giderlerinin desteklediği süreyi ifade eder.

7. Çağrı Bütçesi: 2021 yılı 2. Dönem Sipariş Ar-Ge çağrısı, 2021 yılı BİGG Ortaklı Sipariş Ar-Ge (Sipariş Ar-Ge-b) çağrısı ve 2021 yılı İhracat Odaklı Sipariş Ar-Ge (Sipariş Ar-Ge-i) çağrısına ait projelerin kabul edilen bütçelerinin toplamı en fazla 75.000.000 TL (yetmiş beş milyon Türk Lirası) olacaktır.

8. Proje Bütçesi Üst Sınırı: Başvurulan projelerin bütçesi en fazla 2.500.000 TL (iki milyon beş yüz bin Türk Lirası) olacaktır.

9. Proje Süresi Üst Sınırı:

- 9.1. Proje süresi; 1. Ürün/Süreç geliştirme ve 2. Ticarileşme olmak üzere iki aşamadan oluşur. Ürün/Süreç geliştirme ve Ticarileşme aşamalarının toplamı "proje süresi" olarak geçer. Proje süresi toplamda en fazla 36 ay olacaktır.
- 9.2. Ürün/Süreç geliştirme aşaması en fazla 24 aydır. Destek süresi uzatılsa dahi yirmi dört ay aşılmaz.
- 9.3. Ticarileşme aşaması proje sonuçlarının takibi amacıyla kullanılan süredir. Bu aşamaya dair giderler desteklenmez. Proje önerilerinde Ticarileşme Aşaması 12 aydan daha kısa planlanmayacaktır. Projenin izleme sürecinde Ticarileşme Aşamasının proje önerisinden erken tamamlanması mümkün olabilecektir.
- 9.4. Ürün/Süreç geliştirme ve Ticarileşme aşamaları için toplamda 36 ayı aşmayacak şekilde aşama bazlı süre belirlemesi yapılabilir. Hangi aşamanın ne kadar süre gerektirdiğine ilişkin planlama yapılarak bu aşamalara gereken süreler tahsis edilebilir. Örnek durumlar aşağıda belirtilmiştir:
 - Ürün/Süreç geliştirme aşaması için 12 ay planlanmış ise, Ticarileşme aşaması en fazla 24 ay olabilir.
 - Ürün/Süreç geliştirme aşaması için 18 ay planlanmış ise, Ticarileşme aşaması en fazla 18 ay olabilir.
- 9.5. Projenin izleme sürecinin sadece Ürün/Süreç geliştirme aşaması için süre uzatımı talep edilebilir. Proje toplam süresi 36 ayı geçemeyeceğinden gerek duyulması halinde Ticarileşme aşamasının süresi kısaltılır. Örneğin:
 - Proje önerisinde Ürün/Süreç geliştirme aşaması için 18 ay planlanmış ve Ticarileşme aşaması için 18 ay planlanmış ise; Ürün/Süreç geliştirme aşaması için 5 ay süre uzatımı talep edilmesi durumunda Ticarileşme aşamasının süresi 13 ay olarak güncellenecek şekilde ilgili talep yapılmalıdır. Süre uzatımı talebi değerlendirilirken Ticarileşme aşaması için belirlenen sürenin uygunluğu da dikkate alınacaktır.

10 Desteklenen ve Desteklenmeyen Gider Kalemleri:

- 10.1. Tedarikçi Kuruluşun projenin ürün/süreç geliştirme aşamasına ait olan aşağıdaki giderleri desteklenir:
 - a) Personel giderleri.
 - b) Seyahat Giderleri.
 - c) Danışmanlık giderleri (Ayrıca bkz. 10.2.).
 - ç) Hizmet alımı giderleri (Ayrıca bkz.10.2.)
 - d) Alet, teçhizat, yazılım, yayın alım giderleri.
 - e) Malzeme ve sarf giderleri
- 10.2. Müşteri Kuruluşun yönetim, kalite, test, validasyon, ürünün sahada doğrulanması gibi faaliyetlerini yapan yalnızca **1 proje personelinin** giderleri desteklenir.
- 10.3 Desteklenmeyen giderler: Yenilik Destek Programı Uygulama Esasları Yönergesinde belirtilenleri ve aşağıdaki giderleri TÜBİTAK desteklemeyecektir:
 - a) Proje ortaklarının birbirinden aldığı danışmanlık ve hizmet giderleri desteklenmez.
 - b) 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu ve ilgili mevzuat hükümlerine göre Müşteri ya da Tedarikçi Kuruluş için ilişkili kişi kapsamında olan kuruluşlardan alınan danışmanlık ve hizmet giderleri desteklenmez.
 - c) Genel gider desteği verilmez.

- d) Müşteri Kuruluşa ait, Madde 10.2'de belirtilen personel gideri hariç, giderler desteklenmez.
- e) Ticarileşme aşamasına ait giderler desteklenmez.

11 Destek Oranı:

- 11.1. Müşteri kuruluş izleme aşamasında dönem raporunda Tedarikçi Kuruluş tarafından beyan edilen giderin %40'ını Tedarikçi Kuruluşa öder. TÜBİTAK giderleri değerlendirir ve belirleyeceği "kabul edilen harcama tutarının" %40'ını Tedarikçi Kuruluşa hibe destek olarak verir. Kalan kısmı Tedarikçi Kuruluş kendisi karşılamış olur.
- 11.2. Müşteri Kuruluş izleme aşamasında dönem raporunda personel giderini (Bakınız Madde 10.2) TÜBİTAK'a sunabilir. TÜBİTAK gideri değerlendirir ve belirleyeceği "kabul edilen harcama tutarının" %40'ını Müşteri Kuruluşa hibe destek olarak verir. Kalan kısmı Müşteri Kuruluş kendisi karşılamış olur.

12 Destek Ödeme Şekli:

- 12.1. Müşteri Kuruluş harcama ve giderler ile proje faaliyetlerinin uygunluğunu dönemsel olarak değerlendirir ve Tedarikçi Kuruluş ile mutabık kaldıktan sonra TÜBİTAK'a sunulacak dönemsel harcama tutarını belirler. Müşteri Kuruluş dönemsel harcama tutarının %40'ını Mali Müşavir (MM) raporu tarihine kadar Tedarikçi Kuruluşun banka hesabına yatırır, ardından dönem raporu TÜBİTAK'a sunulur.
- 12.2. TÜBİTAK, Dönem raporunu değerlendirir ve Tedarikçi Kuruluş ve Müşteri Kuruluş için Kabul Edilen Harcama Tutarlarını¹ belirler.
- 12.3. TÜBİTAK, Tedarikçi Kuruluş için Kabul Edilen Harcama Tutarının %40'ını Tedarikçi Kuruluşa öder. (Kalan %40'lık tutar Müşteri Kuruluş tarafından, %20'lik tutar Tedarikçi Kuruluş tarafından karşılanır.)
- 12.4. TÜBİTAK, Müşteri Kuruluş için Kabul Edilen Harcama Tutarının %40'ını Müşteri Kuruluşa öder. (Kalan %60'lık tutar Müşteri Kuruluş tarafından karşılanır.)
- 12.5. Bu çağrı kapsamında TÜBİTAK ön ödeme yapmaz.

¹ Kabul edilen harcama tutarı; proje faaliyetleri ve karar yazısı ile bildirilen desteklenecek giderler doğrultusunda, ilgili mevzuat hükümleri ve izleyici görüşleri dikkate alınarak belirlenir.

13. Çağrı Takvimi: Aşağıda verilmiştir:

1707 Sipariş Ar-Ge 2021-2 Çağrı Takvimi	
Çağrının açılış tarihi	12 Temmuz 2021
Kuruluş Bazlı Ön Kayıt son tarihi ^{1, 2,3}	15 Ekim 2021, saat: 17:30
Proje Başvurularının PRODİS üzerinden alınması ⁴	16 Ağustos 2021
Çağrı kapanış tarihi ⁵	28 Ekim 2021, saat 23:59
Proje başvurularındaki eksik belgelerin tamamlanması ⁶	Ekonomik Fizibilite Raporu, İşbirliği sözleşmesi ve Taahhütname ile ilgili eksiklikler istendiği tarihten itibaren en geç 14 takvim günü içinde tamamlanır.
NOTLAR: 1. Başvuru yapabilmek için kuruluş bazlı ön kayıt belgelerinin Müşteri Kuruluş ve bütün Tedarikçi Kuruluşlar tarafından TÜBİTAK'a ulaştırılması gerekir. Belirtilen tarih, gerekli evrakların TÜBİTAK'a evrak girişinin yapılacağı son tarihtir. Ön kayıt evrakları süresi içinde TÜBİTAK'a ulaşmayan başvurular işleme alınmaz. 2. Daha önce kuruluş bazlı ön kayıt onayı alan kuruluşlar tekrar kuruluş bazlı ön kayıt yaptırmayacak ve ön kayıt evrakı göndermeyecektir. 3. Kuruluş bazlı ön kayıt sürecini anlatan kullanıcı kılavuzu Firma Kullanıcılarının ve Firma Ön Kayıt Sorumlusunun ana sayfasında yer almaktadır. Kuruluş bazlı ön kayıt sürecine ilişkin soru/sorunlarınız için teydeb.onkayit@tubitak.gov.tr adresi ile iletişime geçebilirsiniz. 4. Proje önerisinin PRODİS'ten gönderilmeye başlanacağı tarihtir. Gönderim için kuruluş bazlı ön kayıt onayı gerekir. 5. Proje önerisinin PRODİS'ten gönderileceği son tarihtir. 6. TÜBİTAK'ın, tespit ettiği eksikliklerin giderilmesini istediği durumda, düzeltme için azami süredir. PRODİS'te açılan revizyonun tamamlanma süresini ifade eder.	

14. Başvuru Yapabilecek Kuruluşlar:

- 14.1. Tedarikçi Kuruluş KOBİ ölçeğinde olacaktır. Müşteri Kuruluş KOBİ ya da Büyük ölçekli olabilir. Bu şartları sağlayan Türkiye'de yerleşik sermaye şirketleri proje başvurusunda bulunabilir.
- 14.2. 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu ve ilgili mevzuat hükümlerine göre ilişkili kişi kapsamında olan kuruluşlar, Müşteri Kuruluş ve Tedarikçi Kuruluş olarak aynı projede yer almaz.
- 14.3 TÜBİTAK Açık Bilim Politikası doğrultusunda, TEYDEB'in desteklediği tamamlanmış projelerin 11 veri alanı PRODİS'ten paylaşılmaya başlandı. Yeni işbirliklerinin oluşturulmasına yardımcı olmak amacıyla TEYDEB ana web sayfası olan <https://teydeb.tubitak.gov.tr/teydebanasayfa.htm> linki üzerinden "Tamamlanmış Projeler" seçeneğini kullanarak projelerin aşağıdaki veri alanlarına erişim sağlanabilmektedir. Kullanım kılavuzu takip eden bağlantı adresinde yer almaktadır:
https://www.tubitak.gov.tr/sites/default/files/21566/proje_bilgilerinin_webde_yayi_nlanmasi_kilavuzu.pdf

PAYLAŞILAN VERİ ALANLARI:

- Proje Adı
- Kuruluş Adı
- Kuruluş İli
- Proje Başlama / Bitiş Tarihi
- Anahtar Kelimeler
- Bilimsel Teknolojik Faaliyet Alanı
- Ar-Ge Çalışmalarının Yürütüleceği Sektör
- Proje Çıktılarının Kullanılacağı Sektör
- Projenin Özeti (Kuruluşun Onay Vermesi Durumunda)
- Projenin Amacı (Kuruluşun Onay Vermesi Durumunda)
- Tamamlanmış Projeler için Proje Çıktılarının Teknik Özellikleri (Kuruluşun Onay Vermesi Durumunda)

15. Başvuru Yöntemi:

- 15.1. Proje başvuruları tek aşamalı yapılacaktır (Ön Proje Başvurusu yapılmaz).
- 15.2. Ön kayıt işlemi (kuruluş bazlı ön kayıt yapılacaktır) süreçleri tamamlandıktan sonra proje önerisi PRODİS üzerinden TÜBİTAK'a gönderilir.

16. Çağrıya Başvuru Koşulları:

- 16.1. Çağrıya bir Müşteri Kuruluş ve en az bir Tedarikçi Kuruluş ortak başvuru yapar. Başvuru ve destek aşamalarında muhatap kuruluş Müşteri Kuruluş olur. Ayrıca işbirliği sözleşmesinde ticarileşmeden sorumlu kuruluş da belirtilir². TÜBİTAK projenin Ticarileşme Aşamasında ticarileşmeden sorumlu kuruluşun faaliyetlerini izler.
- 16.2. Tedarikçi Kuruluş KOBİ ölçeğinde olacaktır.
- 16.3. Müşteri Kuruluşun kendi bünyesinde üretmekte olduğu veya daha önce ürettiği bir ürünün aynısının Tedarikçi Kuruluş tarafından üretilmesine yönelik projeler için başvuru yapılmaz. Müşteri kuruluş proje başvurusu sırasında bu konuda bir taahhütname sunar.
- 16.4. Başvurulan projelerde, Müşteri Kuruluşta ve Tedarikçi Kuruluşta proje konusu ile ilgili en az lisans derecesine sahip asgari bir proje personelinin bulunması zorunludur. Bu şartı sağlamayan projeler için başvuru yapılmaz. TÜBİTAK bu koşulla ilgili değerlendirmeyi aşağıdaki şekilde yapar:
 - 16.4.1. Tedarikçi Kuruluşta projede yürütülecek Ar-Ge çalışmaları ile teknik açıdan uyumlu bir lisans mezunu³ bulunması gereklidir.
 - 16.4.2. Müşteri Kuruluşta ise projede yürütülecek çalışmaların takibini, projenin yönetimini ve eş güdümünü sağlayabilmek için yeterli düzeyde uyumlu bir alanda bir lisans mezunu bulunması gereklidir.
 - 16.4.3. Yukarıdaki açıklamalar yalnızca fikir vermek amaçlıdır; projenin konusuna göre uygun Lisans mezunu içere proje ekipleri oluşturulmalıdır.

² Müşteri ve Tedarikçi Kuruluşun proje çıktısını birlikte ticarileştirecek olması durumunda dahi kuruluşlardan biri ticarileşmeden sorumlu olarak belirtilir.

³ TÜBİTAK, proje konusuyla ilgili deneyimleri bulunan ancak farklı bir alanda lisans eğitimi almış olan çalışanların projeye uygunluğunu dikkate alabilir.

- 16.5. Başvuru koşulunu sağlamayan ve çağrı duyurusunda belirtilen süre içerisinde başvuru sahibi tarafından eksik belgeleri tamamlanmayan proje önerileri, teknolojik yeterlilik değerlendirmesine alınmaksızın (hakem değerlendirme süreci başlatılmaksızın) doğrudan ret önerisiyle GYK değerlendirmesine sunulur.
- 16.6. Çağrıya sunulacak projenin çıktısı ürünün Müşteri Kuruluş ve/veya Tedarikçi Kuruluş tarafından pazara sunulması ticarileştirilmesi beklenmektedir. Proje çıktısının bir süreç olması ya da yalnızca Müşteri tarafından kullanılacak⁴ bir makine, ekipman vb. olması halinde bu sürecin/makine vb.nin mevcut duruma ya da benzerlerine göre belirgin derece iyileşmiş ekonomik getiri sağlaması ve Müşteri Kuruluş tarafından kullanılması beklenmektedir. Proje çıktısı ürünün ya da sürecin/makine vb.nin bu maddede sözü edilen unsurları nasıl sağlayacağı Ekonomik Fizibilite Raporunda açıklanmalıdır.

17. İşbirliği Yapısı:

- 17.1. Proje başvurusu, Müşteri Kuruluş ve Tedarikçi Kuruluş tarafından tek bir proje başvurusu halinde, ortak olarak sunulur. Müşteri Kuruluş ile Tedarikçi Kuruluş aralarında bir işbirliği sözleşmesi imzalar.
- 17.2. Proje kapsamındaki Ar-Ge çalışmalarını Tedarikçi Kuruluşun yürütmesi beklenir. Müşteri Kuruluşun Ar-Ge çalışmalarında kısmen de olsa görev alması durumunda bu çalışmalar projede gösterilebilir.
- 17.3. Her biri KOBİ olmak şartı ile birden fazla Tedarikçi Kuruluş proje ortağı olabilir. Müşteri Kuruluş KOBİ veya büyük ölçekli işletme olabilir. Bir projede birden çok müşteri kuruluş olamaz.
- 17.4. Müşteri Kuruluş ve Tedarikçi Kuruluş arasında işbirliği kurulması aşamasında;
- Müşteri Kuruluş Ar-Ge'ye dayalı çözüm ihtiyacı için Tedarikçi Kuruluş ile işbirliği yapılabilir.
 - Tedarikçi Kuruluş Ar-Ge çalışmalarını ticarileştirebilecek alt yapıya sahip potansiyel Müşteri Kuruluş ile işbirliği gerçekleştirilebilir.

18. Kısmi destek uygulaması:

- 18.1 Yenilik Destek Programı Uygulama Esasları Yönergesinin 24'üncü maddesinde belirtildiği şekilde kısmi destek uygulaması yapılır. Kısmi destek oranı için ürün/süreç geliştirme aşamasının süresi dikkate alınır. TÜBİTAK ve Müşteri Kuruluş ilgili gideri kısmi destek oranı ile destekler.

19. Proje Değerlendirme Sistematiği:

- 19.1. Projeler, Yenilik Destek Programı Uygulama Esasları Yönergesinin 5'inci Kısımının, 1'inci Bölümü (Hakem ile Değerlendirme ve Karar) çerçevesinde değerlendirilir.
- 19.2. Hakem değerlendirmeleri ziyaretli olarak yapılır.

20. Proje değerlendirme ölçütleri:

- 20.1. Projeler aşağıdaki üç boyut altında değerlendirilir:
- i. Projenin endüstriyel Ar-Ge içeriği, teknoloji düzeyi ve yenilikçi yönü

⁴ Müşteri veya Tedarikçi Kuruluş tarafından pazara sunulmayacak, yalnızca Müşteri Kuruluş tarafından kullanılacak proje çıktıları kastedilmektedir.

- ii. Proje planı ve kuruluşun altyapısının uygunluğu
- iii. Proje çıktılarının ekonomik yarara ve ulusal kazanıma dönüştürülebilirliği

20.2. Çağrı için alt eşik değer, yüz üzerinden 60 olacaktır.

20.3. Hakem değerlendirmesi sonrasında projenin değerlendirme puanı, yukarıda belirtilen eşik değerden yüksek olsa dahi ilgili Grup Yürütme Kurulu aşağıda belirtilen kritik tespitlere göre projenin desteklenmemesini önerebilir:

- Kritik tespit 1.** Projedeki tüm Ar-Ge faaliyetleri proje başvurusundan önce kuruluş tarafından tamamlanmış olup, kuruluşun çözmesi gereken teknik/teknolojik bir problem bulunmamaktadır.
- Kritik tespit 2.** Kuruluşun Ar-Ge çalışmalarına katkısı yoktur. Projedeki Ar-Ge çalışmaları hizmet alınan kurum/kuruluş tarafından yapılacaktır.
- Kritik tespit 3.** Proje çıktısının, teknik/teknolojik/yasal/hukuki açıdan yapılabilme, kullanılabilme veya endüstriyel uygulamaya dönüşme olasılığı yoktur.
- Kritik tespit 4.** Proje endüstriyel Ar-Ge içermeyen ve sadece üretim/laboratuvar altyapısı oluşturmaya yönelik yatırım amaçlı bir projedir.
- Kritik tespit 5.** Kuruluşta, proje konusu ile ilgili en az lisans derecesine sahip herhangi bir proje personeli yoktur.
- Kritik tespit 6.** Proje önerisi çağrıya uygun değildir.
- Kritik tespit 7.** Proje önerisi daha önce TÜBİTAK Destek Programlarına sunulmuş ve reddedilmiştir. Daha önce sunulmuş olan projenin ret gerekçelerine yönelik değişiklik yapılmadan proje tekrar sunulmuştur.
- Kritik tespit 8.** Proje önerisinde sunulan bilgiler projenin değerlendirilebilmesi için yetersizdir, kısıtlı düzeyde bilgi sunulmuştur.
- Kritik tespit 9.** Projede gerçekleştirilecek Ar-Ge faaliyetleri ile sunulan gider kalemleri nitelik ve nicelik olarak uyumlu değildir, gerçekçi bir bütçe planlaması yapılmamıştır. Bütçe kalemlerinin büyük çoğunluğu Ar-Ge çalışmalarına katkısı olmayan gereksiz ve fazla taleplerden oluşmaktadır.

21. İzleme:

- 21.1. Takvim yılı içerisinde iki dönem tanımlanmıştır. Birinci dönem 1 Ocak – 30 Haziran, ikinci dönem 1 Temmuz – 31 Aralık tarih aralıklarını kapsar. Projede yapılan çalışmalar, projenin öngörülen hedefe göre ilerleme durumu ve Tedarikçi Kuruluşun proje giderleri, Dönem Raporları ile TÜBİTAK'a sunulur.
- 21.2. Dönem Raporu, dönemin bitişini takip eden **üçüncü ayın** sonuna kadar sunulur.
- 21.3. Projenin sözleşme tarihi itibarıyla tamamlanmış dönemleri var ise, söz konusu dönemlere ait raporları en geç, sözleşme tarihini takip eden üçüncü ayın sonuna kadar TÜBİTAK'a sunulur.
- 21.4. Projenin Ürün/süreç geliştirme aşamasının son döneminde, Dönem Raporuna ilave olarak Proje Çıktısı Ürün/Süreç Sonuç Raporu ve Proje Çıktısı Ürün/Süreç Ticarileşme Planı da sunulur.
- 21.5. Dönem Raporunda aşağıdaki belgeler olacaktır:
 - i. Teknik rapor

- ii. Mali Müşavirlik Proje Harcamaları Değerlendirme Raporu⁵
- iii. Gider Formları
- iv. Sunulan giderlerin proje ile ilişkili ve uygun olduğuna ve projenin hedeflere uygun ilerlediğine dair Müşteri Kuruluşun taahhüdü (Müşteri kuruluş kaşeli ve ıslak imzalı şekilde).

21.6. Projeler; dönem raporu, izleyici görüşleri ve proje önerisi dikkate alınarak izlenir.

21.7. Müşteri Kuruluş, ticarileşme aşamasının izlenmesi sürecinde Dönem Raporu göndermeye devam eder. Ticarileşme aşamasındaki Dönem Raporu⁶, Ürün/süreç geliştirme aşamasındakinden farklı olup yalnızca Ticarileşme Raporunu içerir.

21.8. Ticarileşme aşamasını izlemek için aynı⁷ ya da farklı bir izleyici görevlendirilir. Ticarileşme aşamasının nasıl izleneceği, ürün/süreç geliştirme aşamasının son döneminde sunulan raporların değerlendirilmesini takiben, GYK tarafından karara bağlanır. GYK, izleyiciyi ziyaretsiz olarak görevlendirebilir.

21.9. Ticarileşme aşamasının izlenmesi ihtiyacının herhangi bir sebeple ortadan kalkması halinde, firmanın talebi ile proje erken sonlandırılabilir.

21.10. Projenin Ticarileşme Aşaması tamamlandığında Müşteri Kuruluş tarafından Ticarileşme Sonuç Raporu doldurulacaktır.

21.11. Proje destek süresi bittikten sonra proje çıktılarının ticarileşme durumunun takibi amacıyla en fazla 60 ay olacak ve süresi TÜBİTAK tarafından değiştirilebilecek şekilde bir süreç işletilebilecektir. Bu süreç Ticarileşme başarısının uzun vadeli takip edileceği bir süreç olup üç dönem şeklinde tanımlanmıştır. Birinci ticarileşme dönemi proje destek bitiş tarihinden sonraki birinci yılın sonunu, ikinci ticarileşme dönemi proje destek bitiş tarihinden sonraki üçüncü yılın sonunu, üçüncü ticarileşme dönemi proje destek bitiş tarihinden sonraki beşinci yılın sonunu ifade eder.

22. Çağrıya Dair Özel Koşullar:

22.1. Projenin son döneminde sunulan raporların değerlendirilmesini takiben GYK ticarileşmenin izleneceği süreyi kısaltabilir veya kaldırabilir.

23. Başvuru için Gerekli Belgeler:

23.1 Ön kayıt⁸: TÜBİTAK, gereken basılı evrakları, başvuru sahiplerinin PRODİS'ten alacağı ön kayıt formunda (formun çıktısında) belirtir.

23.2. Proje Başvurusu: Proje önerisi TÜBİTAK'a PRODİS üzerinden ve yalnızca çevrimiçi gönderilir ve aşağıdakileri içerir:

- I. Proje Önerisi
- II. Ekonomik Fizibilite Raporu (Proje önerisinin ekidir)
- III. İşbirliği sözleşmesi (Proje önerisinin ekidir)

⁵ MM raporunda Çağrı duyurusundaki şartların sağlandığına dair taahhütler de yer alır. Bu taahhütlere ilişkin bir şablon bulunmamaktadır. Müşterinin, Tedarikçi Kuruluşa ödeme yaptığı; ilişkili kuruluş olunmadığı, birbirlerinden danışmanlık ve hizmet alımı gideri sunulmadığı, ilişkili bir kuruluştan danışmanlık ve hizmet alımı gideri sunulmadığına ilişkin bilgiler içermesi beklenmektedir.

⁶ Tedarikçi Kuruluşun ticarileşmeden sorumlu olması durumunda da bu raporu Müşteri Kuruluş sunar.

⁷ Ürün/süreç geliştirme aşamasının izleyicisi.

⁸ Daha önce kuruluş bazlı ön kayıt onayı alan kuruluşlar, tekrar ön kayıt yaptırmayacak ve evrak göndermeyecektir.

- IV. Taahhütname (Müşteri Kuruluşun proje çıktısını üretmediğine ve Proje ortaklarının ilişkili kuruluş olmadığına dair taahhütname PRODİS'e yüklenir).

Bilgi İçin:

Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı

[TEYDEB Ön Kayıt Birimi](#)

teydeb.onkayit@tubitak.gov.tr

Ozan UĞURLU

Tel: 0312-298 94 22

1707@tubitak.gov.tr

Esmâ ATILGAN

Tel: 0312- 298 95 26

1707@tubitak.gov.tr